

Utskriftversion av: <http://hn.se/livetsgang/1.2002645-kyrkoherden-kopplade-ur-turbon>

Publicerad 5 mars 2013

Uppdaterad 5 mars 2013

Lyckliga gatan. Stan vackraste gata, Sankt Lars kyrkogata, blev Anders Brogrens nya adress efter pensioneringen. "En bra kompromiss mellan mitt Göteborg och Margaretas Skåne, min längtan till landet och hennes till stan", tycker han. Foto: Ola Folkesson

Kyrkoherden kopplade ur turbon

Grattis! Han är storstadsgrabben som kom att älska landsbygden och har sin egen teori om varför han valde prästbanan. Och som upptäckte att de gäckande 1700-talskvinnorna i släkträdet hade bott några hundra meter från hans nya pensionärsbostad i Falkenberg. Den 6 mars fyller Anders Brogren, kyrkoherde i Horred i 27 år, 70 år.

Fakta

Lite om Anders Brogren

Familj: Hustru Margareta, sönerna Magnus, jurist, Onsala, Jonas, arkitekt, Lund och Jacob, handläggare Läkemedelsverket, Stockholm samt fem barnbarn.

Tjänstgöring: Kyrkoadjunkt i Västra Frölunda, komminister i Släps församling under sju år och kyrkoherde i Horred, 27 år.

Intressen: Musik, historia, geografi.

Om Svenska kyrkan jämfört med när han prästvigdes 1968: "Skilsmässan från staten resulterade i en mer politiskt styrd och "politiskt korrekt" kyrka. Det positiva är att den oandliga styrelsen stimulerar till en växande ekumenik (samförstånd) som för kristna samfund närmare varandra."

Om förhållandet till Gud: "Det har inte förändrats med åren. Min tro är förankrad i traditionell kristendom, till skillnad från dagens kyrkas "Wejrydska" trosuppfattning."

Det visste du inte I: Har också kantorsexamen. ”Några gånger har jag ställt upp när det varit kris med musiker till högmässan i Falkenbergs kyrka.”

Det visste du inte II: Anders och Margareta är förtjusta i långpromenader och rundan Laxpromenaden-Doktorspromenaden går de gärna – fast inte tillsammans! ”Margaretas promenadtakt klarar jag inte och vi går varsitt håll. Då får jag alltid möta någon kär och älskad på vägen.”

Firar födelsedagen: Bortrest

Anders Brogren skämtar om den lugna tillvaron som pensionär: ”Många veckor står det bara i almanackan att jag ska ställa ut soptunnan på tisdag.” Eller: ”Ibland när telefonen ringer tänker jag: Vem vill mig något?”

Att det stora lugnet rullat in är inte riktigt sant. Möjligen har pastorn kopplat ur turbon sedan han och hustru Margareta för åtta år sedan lämnade prästgården i Istorp som i över en kvarts sekel var deras öppna hus. Efterträdaren hördes förresten mumla något om att det inte var ett jobb utan tre som han tog över.

Och spetsar till hur tillvaron i ett landsbygdspastorat såg ut:

– Som prästhustru är du gift med en bigamist och du delar din man med församlingen.

Anders Brogren hävdar stolt om ”sina” församlingar, Istorp, Horred och Öxnevalla, att de utgör det mest kyrksamma pastoratet i Svenska kyrkan.

– Under de många åren kom jag att följa en församling till graven men också se en ny ta över. Jag var lycklig och glad varje dag och det blev en svår separation att lämna tjänsten, medger Anders Brogren. Vi valde medvetet att flytta en bra bit bort men nu ser jag fram emot att få komma tillbaka och vikariera i Horred i sommar.

Att en bra bit av Viskadalen skulle spela en så stor roll i Anders Brogrens yrkesverksamma liv var inget självklart.

– Jag växte upp mitt i Göteborg, min far var silversmed med juvelerarbutik på Avenyn och vi var ingen religiös familj, berättar han.

Det var en trygg och lycklig barndom i göteborgsk medelklass med barnsköterskor och hembiträden. Familjens semesterresa i tidigt 1950-tal till hembiträdets österrikiska hemby satte djupa spår. Det var en resa där gamla och nya Europa möttes: oxdragna hökärnor och coca cola-flaskor. Storögt såg Anders ett ännu krigshärjat Tyskland genom bilrutan, och på ett hotell delade familjen Brogren frukostmatsal med Otto von Habsburg, den landsförvisade arvingen till den störtade österrikiska kejsartronen.

Dramatisk nutidshistoria skulle Anders Brogren komma i närkontakt med fler gånger. Under präststudierna i Lund var han ordförande i Kristliga Studentförbundet. Han och Margareta tog diskreta kontakter med teologstudenter på andra sidan Östersjön i DDR. Tre tyska studenter skrev och bad att få göra Lundabesök. Alla tre visade sig när muren föll ha varit agenter för Stasi, Östtysklands fruktade hemliga polis. En av dem hann bli rektor för välrenommerade Humboldtuniversitet i Berlin, innan hans förflutna uppdagades. En annan stannade kvar i Sverige och var bland annat, samtidigt som han fortsatte rapportera till Stasi, anställd på Lunds universitet, kyrkoherde i Svenska kyrkan, gästprofessor i Umeå och kristdemokratisk kommunpolitiker innan bubblan sprack 2010.

– Har på senare år förstått att Stasi bevakade oss redan på 1960-talet, säger Anders Brogren som begärt att få ut sin akt i arkivet.

Hans ekumeniska och internationella engagemang fortsatte genom åren. Den stoltaste stunden kom 2007 när den nya ortodoxa kyrkan i vitryska Ivenetz invigdes. Den gamla hade rivits av kommunisterna, den nya delvis finansierats med gåvor som Anders Brogren förmedlat. Vid invigningen tilldelades han S:t Kyrillosmedaljen efter beslut av patriarken av Moskva.

Som att hedras med den rysk-ortodoxa kyrkans egen Oscar, ungefär.

Inramad hänger medaljen i vardagsrummet med panorama Ätran. Här sköter Anders nu redaktörskapet för Svensk Pastortidskrift och uppdaterar dagligen sin hemsida med kyrkliga nyheter. Han gör översättningar, precis som Margareta, och tillsammans har de för Norstedts förlag ansvarat för den svenska upplagan av Illustrerad Bibel, ett stort internationellt bokverk som kom ut i höstas.

Och här söker han nya bitar att foga till släktrådet. En av de största gav ett överraskande svar. I staden där han inte trodde sig ha några rötter hade mormors mormors mormor Olena vuxit upp och fött dottern Anna Catharina. Rådman Falkenström, som drev krogen där Olena passade upp, erkände faderskapet men vägrade gifta sig med henne.

Så så underliga äro Herrens vägar att en kyrkoherde emeritus 250 år senare kan gå Storgatan fram och nicka mot gathörnen där anförvanter på mödernet levde och stretade.

Och varför valde nu en juvelerar son prästbanan?

– Beslutet att studera till präst tog jag under gymnasietiden men grunden lade nog Karin, familjens barnsköterska. Hon brukade ta med mig till domkyrkan på söndagarna för där kunde hon köra in barnvagnen. Där låg jag och lyssnade till långa schartauanska predikningar som måste ha gjort ett djupt intryck på mig.

Om inte annat är det en vacker tanke.

Lars Andersson